

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Nr 3 september 2009

LantbruksInfo

Foto: Cecilia Norén

Länsstyrelsen i Stockholms län
Hantverkargatan 29
Box 22067
104 22 Stockholm

Tel: 08-785 40 00 (vxl)
Fax: 08-650 77 40
Besök oss gärna på
www.lansstyrelsen.se/stockholm

Redaktion: Karin Joelsson, Mette
Kjöbek Petersen, Rose-Mari Åkerström
Ulrika Geber (ansvarig utgivare)

Tryckeri: Åtta.45 2009
ISSN 1651-8454

I detta nummer kan du bland annat läsa om:

Nytt bidrag för minskning av näringsläckage
Information om gårdsstöd och övriga ersättningar
Åkertistel - ett växande problem!

Varg i Norrtälje

Restaureringsstöd till betesmarker och slätterängar
Information om rådgivning och kurser

Lantbruksledaren

Sensommaren visade upp sin allra soligaste sida när den stora Smaklustmässan med mathatverkare från hela Sverige invigdes av landshövdingar och länsöverdirektörer fredagen den 21 augusti i Tantolunden i Stockholm. Redan från start var det trångt bland stånden, med smaktävlingar, smakteater och många andra evenemang. Flera av de mathantverkare som deltog i mässan var ganska nya som företagare, vilket tyder på en god återväxt. Intrycket är att det finns många produkter och att de är av mycket god kvalitet. Trots lågkonjunkturen tycks det också finnas ett fortsatt stort intresse bland allmänheten för lokal mat och av god kvalitet.

I juli lanserade jordbruksministern en handlingsplan för Sverige som det nya matlandet. Målet är att skapa fler arbetstillfällen på landsbygden bland annat genom att utveckla den lokala matens roll inom turismen. Med doften fortfarande i näsborrarna av bröden, osten, korvarna och alla de andra produkterna från Smaklustmässan känns det inte längre som en omöjlighet. För att utveckla matlandet Sverige och stödja företagare inom mat och livsmedelsförädling har Landsbygdsprogrammet förstärkts med 160 miljoner kronor för nationella projekt.

Under sommaren har Jordbruksverket också beslutat om ett riktat stöd inom Landsbygdsprogrammet för småskaliga biogasanläggningar, med minst 200 miljoner kronor under 2009 till 2013 (30 procent av

investeringen dock högst 1,8 miljoner kronor. Stödet är ett led i arbetet att öka andelen förnyelsebara drivmedel. Regeringens och EU:s mål är att användningen av förnyelsebara bränslen ska vara 10 procent av drivmedlen år 2020.

Kontrollsäsongens mest intensiva period är i full gång. Trots att det varit många förändringar genom både blockinventeringen och den nya betesmarksdefinitionen går kontrollarbetet enligt tidsplanen. Med utgången av vecka 36 är omkring hälften av kontrollerna genomförda. Vi har fyra extra säsongsanställda kontrollanter; Karin Olsson, Karin Kullberg, Hanna Alfredius, och Ylva Berry.

Ännu fler nya medarbetare har börjat vid lantbruksenheten. Nicklas Lantto vikarierar som utbetalningsansvarig inom landsbygdsprogrammet och Peter Wallenberg vikarierar som handläggare för miljöinvesteringar i våtmarker. Peter kommer också att arbeta med det så kallade LOVA-stödet för förbättringar av havsmiljön som ni kan läsa mer om i detta nummer.

När vårens och sommarens arbetsintensiva månader övergår i höstens lugnare tempo vill vi påminna om det stora utbud av kurser som olika aktörer samt Länsstyrelsen anordnar. Kurserna är till för dig, för att utveckla ditt företagande och marknadsföra dina tjänster och produkter.

Ulrika Geber
Lantbruksdirektör

Nytt bidrag för minskning av näringsläckage

Övergödning av haven är ett av våra allvarligaste miljöproblem. Regeringen inför nu ett nytt bidrag, LOVA, för lokala åtgärder som ska minska mängderna kväve och fosfor i Östersjön. Åtgärder inom lantbrukssektorn kommer då att vara betydelsefulla. Kommuner och ideella organisationer kan ansöka om medel hos Länsstyrelsen. Från och med den 1 augusti går det att söka bidrag för projekt som förbättrar havsmiljön. Stödet får maximalt uppgå till 50 procent av åtgärds-kostnaden och därför krävs också egen finansiering av den sökande.

Projekt som kan komma i fråga för bidrag är till exempel:

- Etablering eller restaurering av våtmarker där EU-stöd inte kan fås
- Anläggande av vissa typer av skyddszoner och andra åtgärder inom lantbrukssektorn

- Restaurering av värdefulla och övergödda havsmiljöer
- Musselodlingar
- Etablering av mottagningsstationer för avfall från båttoaletter
- Etablering av båtbottevättar
- Projekt avseende enskilda avlopp med rening som överstiger lagkravet
- Dagvattenprojekt

Observera att bidrag inte får ges till åtgärder som man enligt lag eller annan författning är skyldig att genomföra eller om man fått stöd för åtgärden enligt någon annan författning. Läs mer på www.lansstyrelsen.se/stockholm/LOVA.

Svante Lundquist,
Telefon 08-785 40 39

Gårdsstöd och övriga ersättningar

Utbetalningar

Blockinventeringsprojektet pågår fortfarande och många brukare har ännu inte fått sitt slutredovisningsbrev där resultatet av inventeringen framgår. Länsstyrelsen arbetar nu för fullt med att uppdatera SAM-ansökan och de blockbundna miljöersättningsåtagandena med de nya blockidentiteterna. Jordbruksverket har på grund av blockinventeringsprojektet och det efterarbete som detta medför senarelagt delutbetalningen några veckor för att underlätta för länsstyrelserna att få med så många brukare som möjligt.

Här följer den preliminära tidsplanen för 2009 års utbetalning av jordbrukarstöden.

Miljöersättningar och kompensationsbidrag

Delutbetalning: 28 oktober

Slututbetalning: 29 december, 15 januari
29 januari, 26 februari, 31 mars osv.

Gårdsstödet, stöd för protein- och energigrödor

Slutet av året.

Stödet för kvalitetscertifiering

Planerad till våren 2010.

Handjursbidraget

Delutbetalning: slutet av året.

Slututbetalning: våren 2010.

Gå gärna in på jordbruksverkets hemsida www.sjv.se för att få den senaste informationen om utbetalningarna

Hälsokontrollen av EU:s jordbrukspolitik

Bland annat har följande förändringar av jordbrukspoli-

tiken beslutats av regeringen i sommar.

- Mer pengar förs över från gårdsstödet till landsbygdsprogrammet.
- Du behöver ha minst 4 hektar jordbruksmark för att få gårdsstöd.
- Stöden för energi- och proteingrödor försvinner från och med år 2010.
- Handjursbidraget försvinner från och med år 2012.
- Nytt tvärvillkor införs från 2012 – buffertrensor längs med vattendrag.

Även om du har mindre än 4 hektar jordbruksmark och inte är berättigad till gårdsstöd så kan du fortfarande söka åtagande och utbetalning för de miljöersättningar som finns.

När handjursbidraget försvinner får du som har handjursbidrag istället ett tilläggsbelopp på de stödrätter som du äger. Tilläggsbeloppet kommer att baseras på de handjursbidrag som betalas ut till dig för de djur som slaktas under perioden 1 oktober 2009 – 31 december 2011.

Har du frågor om handjursbidraget kan du ringa jordbruksverket på 0771-223 223.

Viveka Appeltofft

Djurrelaterade stöd

Utskick om djurinnehav har nu slagits ihop med CDB-besked. Läs igenom informationen noga när du kontrollerar ditt djurinnehav. Brevet skickades ut vecka 36. Rättningar ska numera skickas direkt till CDB-enheten i Söderhamn.

Anna-Karin Florman

Foto: Sofia Ång

Foto: Hanna Alfreidius

Åkertistel – ett växande problem!

Det är många som reagerar på åkertistel som växer på skiften som ligger i träda. Nu står plantorna fulla med frön som sprids med vinden. Dock ser det värre ut än det är, eftersom fröna inte har så stor betydelse för spridningen. Fröna kan inte spridas särskilt långt med vinden och groddplantorna växer långsamt. Groddplantorna är dessutom mycket känsliga för beskuggning och jordbearbetning.

Det stora problemet är spridningen via rötterna. Rötterna sönderdelas vid jordbearbetning och det bildas många små rotbitar. Dessa överlever oftast och växer upp till nya livskraftiga plantor. Rötterna kan lätt växa in från kanterna på ett skifte och ställa till problem på grannskiftena. Därför kan det ändå vara på sin plats att bekämpa åkertisteln på skiften med träda.

Bekämpa åkertisteln!

Åkertistelns rotsystem växer huvudsakligen under plogdjup vilket gör den svår att bekämpa med jordbearbetning. Den hämmas av jordbearbetning men återhämtar sig snabbt om man inte vidtar andra åtgärder som till exempel sådd av en konkurrenskraftig gröda.

Åkertistelns stora svaghet är att den är känslig för avslagning och konkurrens om ljus och näring. Därför är den mest effektiva åtgärden mot tistel flerårig vall. Vallen skuggar starkt, och om man slår vallen 2-3 gånger per år försvagas plantorna effektivt. Bäst effekt får man om man slår vallen när tisteln är i tidigt knoppstadium, plantan har då 8-10 fullt utvecklade blad. Med en tvåårig vall med upprepade klippningar slår man alltså ut de flesta plantorna.

I övrigt konkurrerar höstsådda grödor bättre med tisteln än vårsådda grödor. Åkertistelns uppkomst från rötterna på våren försvåras genom att den redan etablerade grödan har konkurrensfördelar.

När det gäller skiften med träda är det en god idé att putsa dem någon gång under säsongen för att hämma tillväxten av plantorna, samt hindra frösättning och vindspridning av ogräsfrön. Eller varför inte så in en vallgröda och på sätt åstadkomma en aktiv träda, som förbättrar förutsättningarna till nästa gröda?

Paulina Liljander

Varg i Norrtälje

Få angrepp mot tamboskap

Sedan mitten av juli i år finns en varg i Riala-området i Norrtälje. Vargen är genetiskt intressant och därför sändarförsedd.

Vargen tycks inte vara särskilt benägen att ta tamboskap. Ett angrepp på får har rapporterats strax norr om Riala i början av vecka 31. Länsstyrelsens besiktningsman bedömde att det sannolikt gjorts av varg. Sedan dess har Länsstyrelsen inte fått in några rapporter om rovdjursangrepp på tamdjur. Länsstyrelsen kommer fortlöpande att uppdatera sin hemsida med information om vargen, www.lansstyrelsen.se/stockholm.

Viktigt med fungerande stängsel

Det är angeläget att du som har tamdjur i detta område, ser över dina stängsel. Se även till att det är stängslat mot vatten då vargar gärna simmar och kan ta sig in till tamdjur via vatten. Mer information och råd finns på Viltskadecenters hemsida www.viltskadecenter.se samt Länsstyrelsens hemsida.

Du som är fåraavlare i Norrtäljetrakten kan kontakta Länsstyrelsen angående ekonomiska bidrag för att förebygga skador.

Anmälan av skador och observationer

Om du misstänker att tamdjur skadats eller dödats av rovdjur ska du kontakta Länsstyrelsens besiktningsman Helge Röttorp snarast på telefon 076 - 814 61 81. Om möjligt ska du låta det döda tamdjuret ligga kvar på fyndplatsen och tänk på att inte förstöra spår. Täck gärna över djuren med en presenning eller liknande.

För akuta och aktuella frågor angående skador på tamdjur, spår eller synobservationer utanför ordinarie arbetstid ring Länsstyrelsens rovdjurstelefon 070 - 785 01 22. Under arbetstid kontakta rovdjurshandläggaren Hanna Dittrich-Söderman angående spår och synobservationer, telefon 08 - 785 51 41 samt länsassessor Camilla Frisch rörande skador på tamdjur på telefon 08 - 785 54 85.

Camilla Frisch

Restaureringsstöd till betesmarker och slätterängar

Restaurering av slätterängar prioriteras

Nu är vi inne på det tredje året av det nya landsbygdsprogrammet och intresset för restaurering har varit måttligt men konstant under dessa år. Vi jobbar oförtrutet på för att påskynda hanteringen av såväl inkomna intresseanmälningar som handläggningen av ansökningar men vi har fortfarande en bit kvar innan vi är i fas. Dock ser vi framtiden an med tillförsikt då vi från och med nästa år kommer ha ytterligare en handläggare tillgänglig inom detta område. När ärendebalansen förhoppningsvis arbetas ner under nästa år så hoppas vi att fler hör av sig om sina biologiskt eller kulturhistoriskt värdefulla slätterängar och betesmarker. Sett till Genomförandestrategi för Stockholms län prioriteras restaurering av värdefulla slätterängar före betesmarker, detta med sikte inställt på att klara det regionala miljömålet för slätterängar.

Med sikte på högsta ersättning

Syftet med restaurering av betesmarker och slätterängar är att förstärka och gynna den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena som delvis har försvunnit i ängs- och betesmarker i och med att hävden upphört. När restaureringen är avslutad bör betesmarken eller slätterängen kunna ge rätt till ersättning för betesmark eller slätteräng med särskilda värden eller till miljöersättningen för skogsbyte eller mosaikbyte.

Två olika ersättningsformer

Det finns två ersättningsformer för restaurering av betesmarker och slätterängar inom Landsbygdsprogrammet för Sverige 2007-2013. Båda ligger inom Utvald miljö och utgörs dels av en regional markklass som är integrerad med miljöersättningen för betesmarker och slätterängar dels en miljöinvestering.

Den regionala markklassen är i de allra flesta fall den lämpligaste ersättningsformen. Du går då in i ett 5-årigt åtagande och åtar dig att genomföra restaureringen enligt en fastställd restaureringsplan. Du ansöker om utbetalning i SAM Internet eller SAM-blanketten varje år.

Miljöinvesteringen kan vara lämplig om din restaurering till exempel innebär särskilt höga kostnader eller kan genomföras på något enstaka år. När du ansöker om utbetalning måste du redovisa alla dina kostnader för restaureringen.

Du kan inte få ersättning för restaurering om du kan få eller redan får miljöersättning för betesmarker och slätterängar för marken eller om du fick miljöersättning i det tidigare landsbygdsprogrammet (år 2000-2006) för marken.

Foto: Paulina Liljander

Kontakta länsstyrelsen innan du ansöker

Det är inte säkert att alla som söker ersättning för restaurering kommer att få sina ansökningar beviljade, eftersom länsstyrelsen prioriterar ansökningarna utifrån de regionala prioriteringarna för utvald miljö, enligt fastställda riktlinjer och genomförandestrategin. Oberoende av om du vill söka den regionala markklassen eller ersättning för miljöinvestering bör du först kontakta länsstyrelsen. Sedan skiljer sig ansökningsförfarandet åt beroende på om du söker den regionala markklassen eller miljöinvesteringen.

Peter Hammarbäck

Foto: Paulina Liljander

Skötselplaner för gårdens natur- och kulturvärden

Under 2008 har vi annonserat om att du som lantbrukare kan få möjlighet att få en genomgång av gårdens natur- och kulturvärden. Är du en av dem som har sett annonsen och undrat vilken typ av rådgivning som ligger i detta?

Ett höstigt rådgivningsbesök

En mild men fuktig novemberdag hade jag bestämt träff med Sören Eriksson, som är rådgivare på HS Konsult i Uppsala. Jag skulle få ta del av en av dessa rådgivningar. Lantbrukaren vi besökte har önskat att vara anonym i denna artikel.

Besöket började med en genomgång av blockkartorna för gårdens ägor. Med sig hade Sören ett utdrag från Riksantikvarieämbetet på alla fornlämningar – i det här fallet var det 160 stycken registrerade – inte konstigt med tanke på att platsen har varit bebodd sedan vikingatiden.

Det diskuterades betesmarkernas arrondering, arrenden samt skötsel, betesdjur och betestryck. Vidare diskuterades i korthet växtodling och jordbearbetning, betydelsen av närhet till foder och häkningsplatser för fåltfåglar samt möjligheten för att gynna dessa arter. Viltet diskuterades också - dess förekomst och negativa påverkan på grödorna och det positiva i möjligheterna till jakt.

Betydelsen av gamla träd

Därefter åkte vi ut i fält. Vi stannade vid ett par betesmarker som var oproblematiska att sköta och hade ett fint inslag av gamla lövträd – så kallade hagmarksträd, som har ett stort natur- och kulturvärde.

Foto: Mette Kjöbek Petersen

Vi åkte vidare genom en gammal allé som till största delen bestod av lind men även hade inslag av ask och ek.

Vi stannade upp vid en jätteek och blev alldeles lyriska när Sören gissade på trädets ålder och berättade om hur många organismer som har sin livsmiljö just här. Till exempel hittade vi olika arter av spiklav som lever på ytan i vecken på den grova ekbarken. Lantbrukaren som vi besökte berättade om fiskgjusen som han brukar se just här.

Vissa träd i allén var gamla och i dåligt skick och planering för förnyring och restaurering hade påbörjats. Sören tog upp vikten av att lämna kvar de gamla träden – även om de tas ned. En ek kan fortsätta att vara livsmiljö för många arter i cirka 150 år efter att den har fällts. Vidare är det viktigt att organismerna från döda träd får möjlighet att sprida sig till yngre träd i närheten.

En särskilt värdefull betesmark

Vi fortsatte till en underbar beteshage med stöd för särskilda värden – och vi hade inte tagit många steg förrän Sören hittade blad av brudbröd och svartkämpar, som är indikatorer på marker som gynnas av betande djur. Just här är det enbart hästar som betar. Hästarna är mer skonsamma mot vissa örter men har sina nackdelar när det gäller att hålla sly av slån och rosor i schack.

Vikten av manuell skötsel för att just hålla buskskiktet på en rimlig nivå diskuterades. Nyttan av bärproducerande träd och buskar, som till exempel oxel och hagtorn, diskuterades också.

Besöket avslutades med att vi pratade om betydelsen av dungar av träd samt de grova ekarnas håligheter för fåglar och fladdermöss. På vägen tillbaka såg vi att fältkanten som vi åkte i var osådd – detta med hänsyn till allmänheten, som ofta besöker denna plats.

Planerad våtmark

Nästa punkt var en diskussion av möjligheterna att så ut vildfågelblandningar i fältkanter med syftet att ge skydd och mat åt vilda fåglar. Möjligheten att på ett enkelt sätt anlägga dessa och vilka platser som var lämpliga just på denna fastighet pekades ut.

Planerna för anläggning av en våtmark kring ett vattdrag diskuterades också – vikten av döda träd som al eller sälg som skydd för häckande fåglar och deras ungar. Växtarterna ska tuktas i ett tidigt skede och an-

läggningen bör planeras noggrant för att den efterföljande skötseln ska kräva så liten insats som möjligt. Läget, med avvattning enbart från skogsmiljö, gör att det inte är realistiskt att söka stöd från Landsbygdsprogrammet för anläggningen av just denna våtmark. Hade våtmarken legat närmare havet, avvattnat åkermark och varit inom Länsstyrelsens prioriterade områden, hade det varit en annan sak.

Lantbrukarens önskemål styr rådgivningen

Vi avslutade med att besöka en betesmark med ett långsträckt bestånd av al längs vattenbrynet. Eftersom denna hage också enbart betas av hästar, krävs det en regelbunden manuell insats för att hålla rotskott från alarna nere. Eftersom alarna är kvävefixerande, precis som baljväxter, är det omöjligt att göra deras miljö näringsfattig och utarma växtkraften i dem.

Jag uppfattade besöket som en trevlig diskussion om skötsel av markerna, svårigheter med ensidigt hästbete och en allmän uppskattning av de fina miljöerna. Besökets innehåll styrdes av lantbrukarens önskemål att diskutera och visa upp olika arealer och avslutades vid gårdens brukningscentrum, där Sören lämnade olika skrifter om skötsel av betesmarker, fåglar och växter. Efter besöket har lantbrukaren mottagit en skötselsplan som summerar diskussionerna i fält, tar upp syftet med de olika åtgärderna samt ett förslag på prioriteringar i arbetsinsatserna. Det är dock viktigt att betona, att denna plan inte på något sätt ersätter Länsstyrelsens åtagandeplaner som är kopplade till miljöstöden för markerna, men kompletterar dessa med goda råd.

Mette Kjöbek Petersen

Skötselplaner för gårdens natur- och kulturvården

Har du frågor om skötseln av dina marker? Då kan du nu få en kostnadsfri genomgång av Din gårds natur- och kulturvården.

Vi diskuterar allt ifrån skötsel av hagmarker och åkrar till småbiotoper, våtmarker och kulturspår. Sen summerar vi råden i en skötselplan anpassad för din gård. Rådgivningsbesök kan avtalas med Sören Eriksson, HS Konsult, telefon 018-56 04 37.

Foto: Pär Karlsson

Foto: Peter Hammarbäck

Foto: Pär Karlsson

Rapport från kursverksamheten

Slåtterdagar i Ängsö nationalpark

Under fyra dagar i slutet av juli var det möjligt att lära sig mer om lieslåtter. Kurserna hölls i Ängsö Nationalpark och ordnades som ett samarbete mellan firandet av Naturens år och kompetensutveckling inom Landsbygdsprogrammet.

Föreläsare på kursen var Kjell Gustavsson, från Ängagårdens natur och kultur i Växjö, och hans medhjälpare Ossian Ovik. De berättade och visade med stor inlevelse och kunskap om historiken och de olika praktiska momenten kring den traditionella lieslåttern av ängar.

De första två dagarna ägnades helt åt kursverksamhet för markägare, lantbrukare och personer som arbetar med natur- och kulturmiljövård. Femton entusiastiska kursdeltagare per dag fick lära sig mer om bland annat orvens historia, vilka lieblad som passar vid olika tillfällena och vilka som har god kvalitet. De fick prova på att ställa in eller vinkla (jordlägga) liebladet till det orv man hade valt ut beroende på hur lång man är. Många gånger är till exempel det vanligt förekommande metallorvet för kort för att passa en normallång person. Det beror på att de är utformade efter medellängden för män från början av 1900-talet. Dagen fortsatte med slipningsteknik på slipstenar och med bryne och förstås själva slåttertekniken. Med väl slipade liar och med omsorg utvalda orv gick slåttern som en dans för de flesta. Under de två sista dagarna kunde även allmänheten ta del av de olika momenten, men i lite mer komprimerad form.

Dagarna var mycket lärorika, med många engagerade och hängivna deltagare. Förhoppningsvis kan vi även nästa säsong anordna kurser i lieslåtter så håll utkik efter information under våren.

Cecilia Norén

Ulf Birgersson,
telefon 08-785 42 76

Foto: Cecilia Norén

Skötsel av betesmarker

I början av maj anordnade Länsstyrelsen en kurs i skötsel av betesmarker. Två olika kurstillfällen gavs; dels i Skepptuna, dels i Tullgarn. Tanken med kursen var att ge markägare och andra förvaltare av betesmarker kunskaper om såväl EU-stödsregler som betesmarkernas stora biologiska och kulturhistoriska värden.

Kursen var uppdelad på ett teoripass på sal på förmiddagen och en vandring i olika betesmarker under eftermiddagen. Föreläsare på kursen var Sören Eriksson från HS Konsult i Uppsala och Eva-Lotta Päiviö från SLU på Ultuna. Sören Eriksson är biolog med stor erfarenhet av skötsel av betesmarker. Eva-Lotta Päiviö är agronom och doktor i agrarhistoria. Från Länsstyrelsen medverkade Karin Joelsson och Paulina Liljander som redogjorde för gamla och nya betesmarksregler samt berättade om sina erfarenheter från kontrollverksamheten.

Intresset för kursen var glädjande nog mycket stort och vi fick utöka från två kursdagar till fyra för att alla intresserade skulle få möjlighet att vara med. Kursdeltagarna var i stort sett mycket nöjda efter kursen. Det var flera kursdeltagare som efterfrågade en röjningskurs. Länsstyrelsen jobbar på att få till stånd en röjningskurs senare under säsongen.

Karin Joelsson

Foto: Paulina Liljander

Naturens år
2009

I år firas Naturens år i Sverige. Det är 100 år sedan den första naturvårdslagen kom till och Sverige bildade sina första nationalparker. Ett 20-tal intresseorganisationer och myndigheter samverkar kring firandet. Läs mer om Naturens års aktiviteter som ordnas i länet på Länsstyrelsen i Stockholms läns hemsida eller på www.NaturensArStockholm.se

Leader Södertälje Landsbygd

Leader Södertälje Landsbygd grundades vid ett öppet möte i juni 2009 då LAG (Lokal Aktionsgrupp) utsågs och stadgar antogs. Verksamhetsstart planeras till hösten 2009. Ordförande är Tage Gripenstam och verksamhetsledare är Hans von Essen.

Leader Södertälje Landsbygds målsättning är att:

- Skapa förutsättningar för framtida miljölösningar och goda exempel Du behöver ha minst hektar jordbruksmark för att få gårdsstöd.
- Stimulera mötesplatser och kreativitet på landsbygden och lärande möten mellan stad och land
- Bredda företagandet och skapa förutsättningar för företagande på landsbygden

Om du vill besöka Leader Södertälje Landsbygd för att diskutera en idé till exempel, eller om du vill ha besök till din förening för att få mer information och diskutera möjligheter – är du välkommen att kontakta Leaderkontoret för att boka en tid.

Alla nyheter läggs ut på www.sodertaljelandsbygd.se och skickas ut på e-post till alla som anmäler intresse, vilket görs genom ett meddelande till kansli@sodertaljelandsbygd.se.

Kontakt: Leader Södertälje Landsbygd, Skilleby, 153 91 Järna. Telefon 0735-627738, e-post direkt till ledamöter i LAG och verksamhetsledare följer mönstret foramn@sodertaljelandsbygd.se.

Hans von Essen
Verksamhetsledare

Leader Uross

Styrelsen för Leader Uross hade sitt första beslutsmöte den 3 juni och delade sammanlagt ut drygt 1,5 miljoner kronor till nio olika projekt inom området. "Detta är ett historiskt ögonblick" enligt Karin Broström, ordförande för Leader Uross. "Det är första gången vi beviljar ansökningar med Leaderpengar och vi ser i ansökningarna goda exempel på samverkan mellan det privata, ideella och det offentliga".

LAG har godkänt följande projekt: Ekofiskcentrum i Roslagen (240 000 kronor), Rida Säkert i Värmdö (111 860 kronor), en ansökan från Studieförbundet i Roslagen för att utveckla det gamla mejeriet i Rimbo till ett aktivitetscentrum för barn och ungdomar (100 000 kronor), Skebobruks museiförening projekt för att verka för lokal hållbar utveckling (135 000 kronor), Vårlyckan i Roslagsbro, en friluftslivs- och idrottsanläggning i föreningsdrift för att anlägga en konstgräsplan samt bygga två ungdomsbostäder i Drottningdal (300 000 kronor) och Föreningen Öppen Skärgård för att hitta möjligheter till en enkel och sammanhållen "Skärgårdsrutt" mellan öarna från norr till söder, till nytta både för fastboende och för turister (175 000 kronor).

Ansökningarna har nu skickats till Länsstyrelsen för kontroll och förmellt beslut. LAG avvaktar nu Länsstyrelsens beslut.

Susanne Ortmanns,
Verksamhetsledare

Läs mer på www.leaderuross.se
Leader Uross, Färsna gård, 761 73 Norrtälje.
Telefon 076-213 18 10
E-post: susanne@leaderuross.se

Fortsättning av "verktyg för ett renare vatten i Stavbofjärden"

Välkommen till ett möte för alla er boende kring Stavbofjärden som är intresserade av att fortsätta arbeta mot målet att vattnet i Stavbofjärden, Kyrksjön och Lillsjön och åarna ska bli renare. Vi har bokat in den 29 september, dagtid ca 10.00-15.00 i Hölö. Håll utkik efter inbjudan i brevlådan då vi ger exakt tid och dagordning.

Projektet Verktyg för ett renare vatten i Stavbofjärden är ett samarbete mellan LRF Södertälje, Södertälje kommun och Länsstyrelsen i Stockholms Län.

Åsa Andreasson
08-785 51 05

Kompetensutveckling för företagare på landsbygden i Stockholms län

Aktiviteterna

Länsstyrelsen har upphandlat aktiviteter från olika rådgivningsorganisationer. Det är därför viktigt att du uppmärksammar det namn och telefonnummer som är angivet vid just den aktivitet du önskar att ta del av.

Landsbygdsprogrammet för Sverige år 2007-2013 har fokus på företagets lönsamhet och deras konkurrenskraft. Länsstyrelsen har bestämt att för kompetensutveckling inom området företagsutveckling ska en deltagaravgift tas ut. Även inom andra områden kan en avgift tas ut. Det kommer att anges i annonsen när deltagaravgift tas ut. **Största delen av aktiviteten bekostas dock inom Landsbygdsprogrammet som finansieras av EU och Svenska staten.**

Vi hoppas att du som företagare på landsbygden kan utveckla ditt företagande genom att delta i en eller flera aktiviteter som finns på de följande sidorna. Har du önskemål om andra aktiviteter är du välkommen till att kontakta Mette Kjörbek Petersen på telefon eller mette.kjorkbepetersen@lansstyrelsen.se.

Mette Kjörbek Petersen

Företagsutveckling

Rådgivningscheck

Känner du ett behov av att diskutera ideer till utveckling av ditt företagande med en rådgivare? Det är fortfarande möjligt att få en rådgivningscheck, om dina planer för utvecklingen i ditt företag är förenligt med Landsbygdsprogrammet för Sverige 2007-2013.

Intresseanmälan

För att få en rådgivningscheck ska du fylla i en blankett och beskriva ditt behov av rådgivning i korthet. Rådgivningschecken får du först när du har skickat en ifylld blankett till Länsstyrelsen.

Kontakta Mette Kjörbek Petersen på telefon eller mette.kjorkbepetersen@lansstyrelsen.se för rekvisering av blankett till anmälan av ditt intresse.

Enskild rådgivning

Funderar du på att utveckla ditt företag med nya verksamhetsgrenar eller satsa inom den befintliga verksamheten?

SorPet kan hjälpa dig att gå igenom affärsplanen, titta över och ge synpunkter på ekonomi och kalkyler, ge tips på vilka bidragsmöjligheter som finns för projektet och hjälpa till med att knyta kontakter med andra som gör liknande projekt eller byggnationer.

Rådgivningen är kraftigt subventionerad av Landsbygdsprogrammet och du betalar endast 25 procent av kostnaden för en rådgivning. Boka en tid för enskild rådgivning hos Sören Pettersson, SorPet, telefon 070 - 300 08 44.

Foto: José Caocalvo

Studieresa till Spanien 1-7 november

Nu är det dags att anmäla sig till höstens studieresa, som i år går till Galicien i nordvästra Spanien. Agronom José Caocalvo, född i Spanien och bosatt i Sverige, guidar oss i sitt hemland bland korvtillverkning, ostproduktion, vingårdar och biogasanläggningar.

Resan är till för dig som är lantbruks- eller landsbyggsföretagare i Stockholms län och som vill utveckla ditt företag och få ny kunskap och inspiration till diversifiering av ditt jordbruk så som småskalig livsmedelsproduktion, gårdsförsäljning och lokal energiproduktion. Vi kommer även att besöka gårdar som utvecklat turismen på landsbygden i form av boende och upplevelser för turister. Du får också möjlighet att knyta nya kontakter både med de spanska lantbrukarna och med de svenska medresenärerna.

Deltagaravgift: kommer att tas ut.

Anmälan: intresseanmälan senast den 9 oktober till Kristin Lundvall, kristin.lundvall@sorpet.se eller Sören Pettersson, soren.pettersson@sorpet.se.

Företagsutveckling i mickroföretag

Företagsakademin erbjuder kurser
för dig och dina medarbetare.
Se på www.foretagsakademin.se

Utveckla din djurproduktion

Du som är djurproducent har nu chansen att få ett besök av en företagsrådgivare från HS Konsult. Rådgivaren kan vara ditt bollplank när du funderar på utvecklingen av din djurproduktion.

Det kan handla om en planerad utbyggnad, ändrad produktionsinriktning eller en åtgärdsplan för att höja lönsamheten. Du kanske vill utreda samverkansmöjligheter med andra företag eller förbättra arbetsorganisationen i företaget. Eller funderar du på att förädla dina produkter under eget varumärke och skapa nya säljkanaler mot konsument?

Rådgivningen är kraftigt subventionerad av Landsbygdsprogrammet. Du betalar endast 750 kronor exklusive moms per rådgivning.

Ring HS Konsult och diskutera din affärsidé med en av våra husdjursrådgivare, 018-56 04 00.

Affärsplanering för hästföretagare

Varje beslut, nysatsning eller förändring påverkar hur det går för din verksamhet. Många gånger tvingas du fatta beslut som du inte förutsett. Att ta fram en affärsplan för verksamheten och ta kontroll över de strategiska besluten ger en bättre möjlighet att kunna påverka företags utveckling.

Ramböll Management erbjuder en fyradagars kurs i affärsplanering och strategisk utveckling. Kursen riktar sig speciellt till hästföretagare. Här får du lära dig praktiskt hur du kan använda lätt tillgänglig information och verktyg för att kunna ge dig större trygghet i dina beslut. Kursinnehållet är uppdelat i två separata delar, en teoretisk del och en praktisk del där företagaren får lära sig att använda de verktyg som den teoretiska delen avser ge. I det praktiska momentet ges möjlighet till att arbeta med verktygen och teorin på den egna verksamheten.

Tid: Teori den 18 och 25 november 2009 och praktisk övningar den 11 och 12 januari 2010, kl. 9.00 - 15.00.

Deltagaravgift: 1 600 kr exklusive moms. Kursmaterial ingår. Kostnad för lunch och kaffe tillkommer.

Plats: Krukmakargatan 21, Stockholm (Södermalm, T-station Mariatorget).

Anmälan: senast 31 oktober med namn, adress, personnummer, telefonnummer samt eventuellt behov av P-plats till Ramböll Management, telefon 08-562 494 50 eller stockholm@r-m.com.

Foto: Preben Kristensen

Entreprenad

Entreprenörsteknik och anbudsgivning

Dagen innehåller omvärldsanalys, juridik, arbetsmiljöansvar, försäljning och kundvård, kvalitetsarbete och anbudsgivning för entreprenadsföretagare.

Tid: den 15 oktober 2009, kl. 9.00-16.00. Övrig information - se nedan.

Prissättning och kalkylering

Dagen innehåller kalkylering av entreprenadsarbeten, prissättning, materialförsäljning och styrning av entreprenader och arbetsprojekt för entreprenadsföretagare.

Tid: den 16 oktober 2009, kl. 9.00-16.00

Gäller båda kurserna:

Plats: Djurby Gård, Litslena utanför Enköping.

Kostnad: 500 kronor exklusive moms per dag. Kurslitteratur, mat och kaffe ingår.

Anmälan: senast den 8 oktober till malardalen@lrf.se eller 0171-41 76 34.

Gör affärer med offentlig sektor

Du som lantbrukare och småskalig livsmedelsproducent kan också ploga snö, sköta grönytor eller leverera mat till skolor, dagis i din närhet om du förstår hur den marknaden fungerar. Kursen avdramatiserar offentlig upphandling och fokuserar på möjligheterna istället för svårigheterna. Upphandlare och mindre företag som säljer till offentlig sektor medverkar under dagen.

Tid: den 17 november 2009 kl. 9.00 - 16.00.

Plats: Kristina Konferens & Hotell, Sigtuna.

Deltagaravgift: 500 kronor exklusive moms. Kostnad för mat och kaffe tillkommer.

Anmälan: senast den 3 november till HS Konsult, 018 - 56 04 00 eller hskonsult@hush.se. För mer info kontakta Ylva Åkerfeldt på 018 - 56 04 38.

Lär dig att göra rätt från början!

Ekonomi för biodlare. - Lär dig knepen och få kontroll på ditt företag. Kursen behandlar affärsplan, investeringskalkyl, redovisning, deklaration och försäkringar med mera.

Tid: 10 - 11 oktober 2009 färja avgår kl 11.30 avslutning på söndagen med lunch kl 12.

Plats: Brygggholmen i Enköping se www.brygggholmen.se

Anmälan: Senast den 5 oktober till malardalen@lrf.se eller telefon 0171 - 41 76 34

Deltagaravgift: 720 kronor exklusive moms. Mat och övernattnings ingår.

Information: Lotta Fabricius Kristiansen, 070 - 735 28 58 eller lotta.fabricius@apinordica.se.

Ekologisk produktion

Enskild rådgivning

Det finns fortfarande möjlighet till rådgivning om yrkesmässig ekologisk grönsaksodling, frukt och bärproduktion. Se LantbruksInfo nr 2 för kontaktuppgifter till rådgivarna eller ta kontakt med Länsstyrelsen.

Foto: Mette Kjöbek Petersen

Inspirationsdag om äggproduktion

Är ekologisk äggproduktion något att satsa på? Konsumenterna efterfrågar ekologiska ägg och många ekologiska äggproducenter utökar sin produktion. Men det kan också vara intressant att ställa om från frigående till ekologisk produktion eller starta nyproduktion i liten eller lite större skala. Denna kursdag ger dig svar på de flesta frågor kring regelverk, byggnader, skötsel och marknad.

Kursen bjuder på information om ekologisk produktion i dagsläget, regelverk för ekologisk produktion, KRAVs regler och EU-förordningen, hönans foderbehov, uppfödning, skötsel och byggnader samt marknad och ekonomi. Åsa Odelros, rådgivare i ekologisk fjäderfäproduktion är kursledare.

Tid: den 12 november 2009, kl. 09.30 - 15.00.

Plats: Folkets Hus i Norrtälje.

Deltagaravgift: 300 kronor exklusive moms. Lunch och kaffe ingår.

Anmälan: senast den 2 november till Anette Stolpe. 08 - 785 49 25. För mer information kontakta Åsa Pettersson.

Odling av ekomajs

Kursen kommer att ge grundläggande information om ekologisk majsodling, ogräsreglering, växtnäring och gödsling samt skörd och lagring.

I det 2-åriga ekomajsförsöket har effekten studerats med avsikt på sådd på kupa och radplacerad flytgödsel vilket kan förbättra tillväxt och omsättning i marken. Försöksytorna kommer att besökas under kursen.

Tid: Torsdagen den 24 september 2009, kl. 10-13.

Plats: Väddö, Hilariusgården hos Reinssons.

Vägbeskrivning: Från Älmsta sväng mot Senneby vid bron: Kör ca 1 km till golfbanan och sväng vänster. Kör sedan 1 km till Senneby och åk igenom byn med vänstersväng på slutet. Fortsätt 500 m och Hilariusgården ligger till vänster.

Information: Gösta Roempke, HS Konsult 018 - 56 04 00 eller 073 - 039 14 06.

Odling av fleråriga fruktträd

Det är stor efterfrågan på ekologisk frukt och stort behov av flera odlingar, inte minst i Mellansverige. Med planering och förberedelser kan många misstag undvikas.

Denna grundläggande kurs tar upp vilka förutsättningar som krävs för att lyckas med en ekologisk odling av fleråriga kulturer, främst frukt, bland annat förberedelser av fält, marktillgångens betydelse, sorter och grundstammar samt även ett ekonomisnitt med nya investerings-, nyplanterings- och driftskalkyler.

Under dagen medverkar Malin Engström, rådgivare, Fruktsupport, Markus Söderlind, trädgårdskoordinator, LRF och Johan Ascard, rådgivare, Jordbruksverket.

Tid: den 11 november 2009, kl. 10.00 - 17.00.

Plats: Länsstyrelsen i Västerås.

Anmälan: senast den 30 oktober till Malin Engström, 076 - 812 93 52 eller fruktsupport@euromail.se. Ange namn, adress, telefon- och personnummer. Meddela även om du vill äta gemensam lunch och eventuellt vegetariskt alternativ eller allergier. Kursen är kostnadsfri. Lunch och kaffe betalas på plats.

Program: se Länsstyrelsen i Stockholms län, lantbruksenhetens hemsida.

Foto: Mette Kjöbek Petersen

Fältvandring: äppelodling på Ekerö.

Odlar du ekologisk frukt eller skulle du vilja börja med det? Du har kanske rent av redan en gammal fruktträdgård, som du inte vet hur du kan få i god bäring igen?

Hur reagerar träden på de åtgärder vi som odlare utsätter dem för, och vad kan man göra för att uppnå en god, ekologisk balans i sin odling? Hur kan man kombinera fruktodling och djurhållning?

Tid: den 17 september 2009, kl. 13.00 - 16.00.

Plats: Besök hos familjen Dragstedt på Farfarsgården, Solbergavägen 18, Färentuna (Ekerö). Möjlighet finns att köpa kaffe med hembak i gårdscaféet.

Vägbeskrivning: Vid Färentuna kyrka på Ekerö, sväng in på Ölstavägen mot Björkvik. Följ Ölstavägen de första 1,4 km (håll höger i alla korsningar). När Ölstavägen svänger skarpt åt höger efter 1,4 km, sväng då vänster mot "folkpark". Sväng strax därefter (ca 50 m) höger av Solbergavägen. Kör ca 500 m, då ligger Farfarsgården innanför viltstängslet på höger sida. GPS-koordinater: Lat: N 59° 24' 24.72", Long: E 17° 39' 19.80". Ring: Dagny: 073 - 366 48 08 eller Roger: 073 - 142 48 32 om du åker vilse.

Turism och småskalig livsmedelsproduktion

Grundkurs i livsmedelshygien

Säker mat är ett gemensamt ansvar för alla som på något sätt hanterar eller serverar mat. De som arbetar kommersiellt med mat; produktion/tillagning, servering, försäljning mm, lyder under livsmedelslagen som ställer kvar på att all personal ska utbildas i livsmedelshygien.

Under kursen diskuteras matförgiftning, som är ett stort problem, smitta, smittkällor, personlig hygien. Vidare ingår lagstiftning och tillsyn, ansvar, spårbarhet, egenkontroll och HACCP baserad egenkontroll.

Tid: den 9 och 16 november 2009 kl 9.30 - 15.30 samt hemuppgift mellan kursdagarna.

Plats: Meddelas senare

Deltagaravgift: 800 kronor exklusive moms. Kostnad för lunch och kaffe tillkommer.

Anmälan: senast 23 oktober till Hushållningssällskapet, 018 - 56 04 00 eller hskonsult@hush.se. För mer info kontakta Karin Wiberg på telefon 018 - 56 04 38.

Foto: Mette Kjöbek Petersen

Förädling av frukt och bär

Två dagars introduktionskurs om tillverkning av saft, sylt, godis och torkning av frukt. Ni som har egna råvaror, jobbar med dessa under kursen. Det går även bra att ta med grönsaker till marmelad, torkning och chutney. Alla tar med socker till eget kok. Kirsten Jensen, Länsstyrelsen i Västra Götaland är kursledare.

Tid: den 3 - 4 oktober 2009. Både dagarna kl 09.00 - 17.00. Möjlighet till sammankomst på kvällen den 3 oktober.

Plats: Åkerby Handelsträdgård, utanför Enköping.

Deltagaravgift: 900 kronor exklusive moms. Kostnader för förtäring och övernattnin tillkommer.

Anmälan: senast 15 september till Mette Kjöbek Petersen, mette.kjobekpetersen@lansstyrelsen.se eller 08 - 785 41 97 eller Annette Stolpe, 08 - 785 49 25. Ange namn, adress, telefon- och personnummer, e-postadress samt vilka råvaror som tas med.

Bokning av rum för övernattnin görs till Enecopia Rum och Frukost, www.enecopiarumochfrukost.se, 070 - 744 66 78.

Foto: Mette Kjöbek Petersen

Vägen till marknaden

En utbildning i marknadskunskap, marknadsföring och försäljning för småskaliga livsmedelsföretagare.

Du arbetar med att ta fram dina egna marknadsstrategier, säljargument och koncept för just ditt företag. Du lär också känna andra företagare, utbyter erfarenheter och bildar nätverk. Kursledare: Caroline Göransson och Lisa Persdotter, LRF Konsult

Tid: den 4 och 8 november, 2 och 15 december 2009 samt 13 och 27 januari 2010. Alla dagar kl. 13.00 - 17.00.

Plats: LRF-kontoret, Kungsgatan 21 - 23, Enköping.

Kostnad: 2 500 kronor exklusive moms. Kursmaterial ingår.

Anmälan: senast den 21 oktober till malardalen@lrf.se eller 0171 - 41 76 34. Mer information vid kontakt till Auni Hamberg, 0171-41 76 46, auni.hamberg@lrf.se.

Turism

Kan höjd kvalitet öka lönsamheten i mitt turismföretagande och hur skapar jag säljbara upplevelser i min verksamhet? Föreläsare: Maria Kjellström, Naturens Bästa och Svenska Ekoturismföreningen. Kursen arrangeras i ett samarbete mellan Bo på Lantgård, Ekoturismföreningen och LRF.

Tid: tisdag 20 oktober 2009, kl. 9.30-15.30.

Plats: Djurby gård utanför Enköping. www.djurby.se

Deltagaravgift: 400 kr exklusive moms. Nya Bo på Lantgårdsvärdar betalar 200 kr. Mat och kaffe ingår.

Anmälan: senast den 13 oktober på 0171 - 41 76 34 eller malardalen@lrf.se.

Mjölföretagare i Mälardalen

Projektet *Mjölföretagare i Mälardalen* har stöd från Landsbygdsprogrammet. Projektet drivs av LRF i Mälardalen i samarbete med Svenska Husdjur, LRF Konsult, Arla, Milko och GefleOrtens Mejeri. Under hösten kommer nedanstående aktiviteter att erbjudas i Stockholms län. Det finns även aktiviteter i Uppsala och Västmanlands län, som du också är välkommen att delta i. Kontakta Maria Mehlqvist, LRF Mälardalen om du vill veta mera.

Anmälan till nedanstående aktiviteter görs till LRF Mälardalen, malardalen@lrf.se eller 0171 - 41 76 34.

Ledarskapsutbildning

Mjölföretagare erbjuds nu en utbildning i företagsledning och ledarskap uppdelad i 4 kurstillfällen.

Tid: den 22 oktober och 5 november 2009, kl. 10.00 - 15.00. Fortsättning under januari och februari 2010.

Plats: Norrtälje

Deltagaravgift: 1 500 kronor exklusive moms per företag. Kostnad för mat och kaffe tillkommer.

Anmälan: senast 5 oktober - se ovan.

Höstens installningsträff

Program:

Kl. 10.00 - 12.00 Avels- och foderinformation

Kl. 13.00 - 14.00 Projektet *Mjölföretagare i Mälardalen*

Kl. 14.00 - 15.00 Att bygga kostnadseffektivt

Tid: den 7 oktober 2009, kl. 9.30 - 15.00.

Plats: Hos Peter Åkerlund, Ytterby, Edsbro

Anmälan: senast 5 oktober - se ovan.

Besök en demonstrationsgård!

Du som funderar på att bygga kan nu besöka någon av *Mjolkprojektets* tre demonstrationsgårdar. Du kan provjobba under en dag för att få inblick i hur olika byggnadslösningar fungerar. Besöket kostar 1 500 kronor exklusive moms per företag. För anmälan och mer information kontakta Maria Mehlqvist, LRF Mälardalen, 0171 - 41 76 43 eller maria.mehlqvist@lrf.se.

Gårdskoaching

Gårdskoaching är för mjölföretagare som står inför en generationsväxling eller någon form av utveckling eller förändring i sitt företag. Du betalar 30 procent av kostnaden för coachning och rådgivning. Kontakta företagarcoach Folke Brinckmann för tidsbokning, folke.brinckmann@lrf.se eller 0171 - 41 76 55.

Nybygggarbloggen

Följ Björn Jakobssons bygge av ett nytt robotstall! Adressen är: <http://blogg.lrf.se/nybygggarbloggen>.

Greppa Näringen

Enskild rådgivning

Du som är lantbrukare och är medlem av projektet *Greppa Näringen* har möjlighet till kostnadsfri rådgivning.

Greppa Näringen är en stor samordnad satsning för att minska näringsförlusterna från växtodling och djurhållning. Genom Greppa Näringen kan Du få individuell rådgivning om t.ex. kväve- och fosforstrategier, växtskyddshantering, kontroll av foderstater, markpackning och mycket mera. Totalt erbjuds ca 15 olika "rådgivningsmoduler" och rådgivningen skräddarsys efter behovet på just din gård.

Länsstyrelsen har upphandlat rådgivning med tre olika aktörer. Du är välkommen att kontakta rådgivarna direkt eller Cecilia Norén, e-post cecilia.noren@lansstyrelsen.se. Rådgivningen finansieras genom landsbygdsprogrammet och är kostnadsfri för dig som är ansluten till Greppa Näringen.

Rådgivare

SorPet, Sören Pettersson,
0156 - 202 45 eller 070 - 30 00 844

Associera Rådgivning, Wijnand Koker,
08 - 551 507 41 eller 08 - 551 572 21

HS Konsult, Johan F Andersson,
018 - 56 04 24

Våtmarker som växtnäringsfälla

Att anlägga våtmarker skapar miljöer där det sjuder av liv samtidigt som det ger renare vatten nedströms. Vi kommer under denna vandring att titta på redan anlagda våtmarker och hur en bra plats för våtmark kan se ut. Medverkar gör Sören Eriksson och David van Alphen, båda HS Konsult.

Fältvandring: den 15 september 2009, kl. 13 - 16.

Plats: Samling sker vid Skilleby gård, Järna. Här har ett par mindre våtmarker anlagts längs Skillebyån och växtnäringsprover tagits regelbundet sedan dess.

Anmälan: senast den 11 september till HS Konsult, telefon 018 - 56 04 00. Medtag kaffekorg!

Rådgivning till trädgårdsföretag

Det finns möjlighet till kostnadsfri rådgivning om minskad och säkrare hantering av bekämpningsmedel och optimerad användning av växtnäring.

Monica Konsult, Monica Borg Ohlson, 0220 - 408 18 eller 070 - 645 59 98. Rådgivning riktas framför till odlare av kruk- och utplanteringsväxter.

Bygg inte stall utan förprovning

Fortfarande genomförs stallbyggnationer i länet utan att förprövningsansökan har skickats in till Länsstyrelsen. Förutom att stallet riskerar att inte bli godkänt vid provning i efterhand, måste Länsstyrelsen dessutom ta ut en särskild avgift på antingen 12 000 eller 24 000 kronor beroende på byggnationens omfattning.

Vad granskas?

Förprovningen är till för att säkerställa förutsättningarna för en god djurhållning i stallet, ligghallen eller hägnet, det vill säga en granskning ur djurskyddssynpunkt. Exempelvis granskas brandskyddet, ytor och mått, ventilation, vattentillförsel och belysning.

Lagstiftning

Det är Djurskyddslagen (1988:534), Djurskyddsförordningen (1988:539) samt föreskrifter som reglerar granskningen.

Vad är förprövningspliktigt?

Förprövningspliktiga byggnadsåtgärder är uppförande av stall och andra förvaringsutrymmen - även vilthägn - för djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn eller pälsar, samt stall eller utrymmen för hästar.

Detsamma gäller när ett stall eller ett förvaringsutrymme ändras på ett sätt som är av väsentlig betydelse från djurskydds- eller djurhälsosynpunkt, exempelvis vid byte av djurslag eller när ett stall eller ett förvaringsutrymme som förut använts för annat ändamål tas i anspråk eller inreds för djurhållning. Även ligghallar och vindskydd måste förprövas.

Antalet djur efter byggnationen avgör om det krävs förprovning. Olika gränser gäller för olika djurslag.

Foto: Rose-Mari Åkerström

Foto: Rose-Mari Åkerström

För häst exempelvis gäller att byggnadsåtgärden är förprövningspliktig när antalet hästplatser på gården är minst fem efter byggnationen.

Byggnationen kan börja efter beslut

Efter granskning av ansökan och beslut från Länsstyrelsen kan byggnationen påbörjas.

Besiktning efter byggnation

När byggnationen är färdig ska den besiktigas av Länsstyrelsen. Kontakta någon av oss (se nedan) som arbetar med förprovningar.

Efterprovning

De stall som inte har förprovats innan byggnationen satts igång, kan bli föremål för en efterprovning. Avvikelser från djurskyddslagstiftningen funna vid besiktningen i efterhand, kan leda till ett förbud att hålla djur i byggnaden. Den som inte förprovats kan bli ålagd att betala en särskild avgift på 12 000 kronor eller 24 000 kronor beroende på byggnationens omfattning.

För mer information om förprovning

Lena Andersson Webrink,

08-785 49 36; e-post: lena.webrink@lansstyrelsen.se

Elin Agnvall,

08-785 43 90; e-post: elin.agnvall@lansstyrelsen.se

Agneta Hermansson,

08-785 43 83; e-post: agneta.hermansson@lansstyrelsen.se

Lena Andersson Webrink

Förprovning av djurstallar

Kom ihåg att förpröva ditt stall innan du börjar bygga. Sedan årsskiftet handläggs och beslutas förprovningssökningar av Länsveterinärenheten.

Kontaktpersoner är: Lena Andersson Webrink, telefon 08-785 49 36; e-post: lena.webrink@lansstyrelsen.se, Elin Agnvall, 08-785 43 90; e-post: elin.agnvall@lansstyrelsen.se, Agneta Hermansson, 08-785 43 83; e-post: agneta.hermansson@lansstyrelsen.se

Adressändringar

Om du har ändringar till din adress eller vill anmäla intresse för ett elektronisk utskick av kursinformation ber vi dig i första hand skriva till Landsbygdsutveckling.stockholm@lansstyrelsen.se så att informationen blir korrekt införd. Har du inte e-post är du såklart välkommen att ringa till oss.

Annette Stolpe

Mette Kjöbek Petersen

LantbruksInfo ges ut inom Landsbygdsprogrammet för Sverige år 2007-2013

Lantbruksenheten:

Geber Ulrika	Lantbruksdirektör	785 49 07
Alfredius Hanna	Fältkontroller	785 49 18
Appeltoft Viveka	Ansvarig för gårdsstöd, Samordnare av SAM	785 49 33
Berry Ylva	Fältkontroller	785 49 40
Carlsson Cathrine	Ansvarig för återkrav, SAM-handläggning	785 49 44
Carlsson Lars	Företagsstöd, Projektstöd, Startstöd	785 49 28
Florman Anna-Karin	SAM-handläggning, Husdjur	785 42 37
Hammarbäck Peter	Åtagandeplaner betesmarker, Utvald miljö	785 49 01
Joelsson Karin	SAM-handläggning, Fältkontroller, LantbruksInfo	785 42 93
Kjöbek Petersen Mette	Ansvaring för kompetensutveckling, LantbruksInfo	785 41 97
Kullberg Karin	Fältkontroller	785 49 02
Lantto Nicklas	Utbetalning företags- och projektstöd	785 49 09
Larsson Anders	Företagsstöd, Projektstöd, Startstöd	785 49 14
Lenmo Emma	SAM-handläggning, Kartfrågor, Fältkontroller	785 49 12
Liljander Paulina	SAM-handläggning, Fältkontroller	785 53 21
Lönnkrona Henry	Karthantering	785 49 13
Nigell Richter Kristina	Ansvarig för miljöstöd, SAM-handläggning	785 49 19
Norén Cecilia	Bifrågor, Stallgödselfrågor, Greppa Näringen, SAM-handläggning	785 49 11
Olsson Karin	Fältkontroller	785 44 09
Pettersson Åsa	Kompetensutveckling	785 49 32
Stolpe Annette	Registrator	785 49 25
Strömberg Maria	SAM-handläggning, Återkrav	785 49 38
Stähle Sofia	Leader, SAM-handläggning	785 49 18
Svensson Sven-Erik	Fastighetsfrågor och planering, Företagsstöd, Projektstöd	785 49 04
Tykesson Johannes	Kontrollansvarig, SAM Internet	785 49 20
Wallenberg Peter	Vattenhushållning, Våtmarker	785 49 31
Åkerström Rose-Mari	SAM-handläggning, Tvärvillkor, LantbruksInfo	785 49 37